

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

21. Enumerantur aliqui casus, in quibus Episcopus possit dare licentiam,
ut celebretur extra Ecclesiam? Ex p. 9. t. 1. res. 44.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

Pauli V. postea anno 1618. die 30. Iulij, idem Paulus de consilio Cardinalium concessit Episcopis, tanquam Sedis Apostolicæ Delegatis facultatem visitandi, deservandi, & approbandi Oratoria, & licentiam celebrandi in dictis Oratoriis, cum his limitationibus. Prima, ut huiusmodi licentia celebrandi in Oratorio primo, ut huiusmodi licentia nobilibus, senio, & infirmitate impeditis, durante tantum impedimento. Secunda, quod dicta licentia non suffragetur nisi minister omnino necessarius, ita ut alij præcepto Ecclesiæ minime satisfacere censeantur. Tertia, quod in singulis Oratoriis vna tantum dicatur Missa. Quarta, quod ab hac licentia excipiantur dies Paschæ, Natiuitatis, Resurrectionis, Pentecostes, & alia festa solemnia, nisi talis esset persona quæ ob iustum impedimentum nullomodo posset adire Ecclesiã. Quinta, quod in eadem domo duo Oratoria minime concedantur. Sexta, quod hæc licentia solum duret per sex annos.

Tamen, his non obstantibus, postea Urbanus VIII. absolute abstulit ab Episcopis talem licentiam, & solum Papæ reservauit. Et idem Portel in responsi- bus tom. 1. p. 3. cap. 20. n. 1. sic ait: [Ad diu potest ad hoc, quod ego vidi meis oculis, anno 1626. in Aula cuiusdam domini, tunc Collectoris istius Regni, publicati edictum S. D. N. Papæ Urbani VIII. in quo prohibebatur Episcopis aliquis, vel similibus Prelatus licentiã dare posse alicui celebrandi, vel celebrare faciendi in Oratoriis priuatis, & scirent omnes talem licentiam concedere esse reservatam soli summo Pontifici, & Azor. v. 1. f. 1. lib. 10. c. 26. in fine, dicit eisdem Cardinales declarasse, non posse Episcopum dare licentiã celebrandi in Oratoriis particularibus, quod consonat nouo mandato Urbani VIII. proxime citato.] Ita Portel. De quo Decreto facit etiam mentionem Garcias n. 18. & in nota m. 15. sic asseruerat: [Finalmente aora nouissime en este Enero de 1644. me ha referido el Reuerendissimo P. Juan Velez, Predicator de su Magestad, y Obispo electo de Guadalaixara de las Indias, que le dixo el Señor Nuncio el Cardinal Pancirolo en Madrid que tenia un Breue de su Santidad, en que le prohibia dar licencia para dezir Missa en Oratorios priuados en casas de los seculares; y assi oy ya esta certada la puerta a esto de tal suerte, que solo el Papa puede.] Dicendum est igitur hodie non posse Episcopos, etiam tanquam Apostolicæ Sedis delegatos, dare facultatem, ut quis possit in domo sua priuatum Oratorium habere, & ibi audire Missam, cum talis facultas ad solum Pontificem pertineat, ut patet ex praxi.

R E S O L. XX.

An saltem Episcopi, non obstante Concilio Tridentino, ac Breuibz Pauli V. & Urbani VIII. possint hodie in aliquo casu particulari ex iusta causa dispensare, ut celebretur extra Ecclesiam cum Alicui portari? Ex p. 9. u. 1. Ref. 41.

R Espondeo affirmatiue cum Marchino de Sacram. Ordin. tract. 3. p. 3. cap. 9. n. 11. vbi sic ait: [Id hinc in multis casibus viget in Episcopis hæc facultas, tam post Tridentinum, quam post Pauli V. decretum.] Ita ille, cui adde Garciam in suam Theol. mar. 3. diff. 8. dub. 2. punct. 2. n. 18. sic asseret: [Empero aunque el Concilio Tridentino, y las letras de Paulo V. parece, que quitan a los Señores Obispos el poder dar estas licencias, y a los Obispos, y Nuncio de España nuestro S. P. Urbano VIII. pero no obstante estos decretos, hallan los Theologos deftos tiempos algunos casos, en los quales le pueden dar oy.] Et citat pro hac sententia Cardinalem de Lugo, Ledesman, Fragundez, Villalob, Rodrig. Layman, & alios; quibus ego addo Magistrum Serra in 3. p. D. Th. q. 83. art. 3. Ca. Tom. IV.

frum Pal. tom. 4. tract. 2. disp. vn. punct. 8. n. 6. vbi sic asserit: [Ex verbis Concilij Tridentini manifestè constat, non esse Episcopis sublatam facultatem designandi Oratoria, in quibus Sacrificium peragatur, quoniam ea facultas ibi supponitur; siquidem Oratoria ab eo designanda, & visitanda sunt: solum enim tollitur ab eis facultas concessa in cap. Missar. de consecr. dist. 1. petmittendi aliis celebrationem liberam, & per modum priuilegij in priuatis domibus, & omnino extra Ecclesiam, & extra Oratoria ad diuinum tantum cultum dedicata. In Oratoriis ergo, sicut in Ecclesia permittere optime possunt celebrationem, maxime aliqua rationabili causa intercedente. Neque huic doctrinæ aduersatur Breue Pauli V. editi anno 1617. quo omnibus Prelatis infertur potestas concedendi licentiã celebrandi in domibus priuatis, etiam si nobilissimæ sint: quia, ut opinor, intelligi debet de facultatibus perpetuis celebrandi in locis non permanenter diuino tantum cultui dicatis: quia Paulus V. solum. Ed Breui intendit Decretum Tridentini renouare, & denuò stabilire.] Ita Palaus.

2. Sed audiamus alium doctum Hispanum Galpaterem Hurtadum, disp. 4. de Sacrificio Missæ, difficut. 6. sic aientem: [In Decreto Concilij Tridentini præcipitur Episcopis, ne patiantur in priuatis domibus Missam celebrari, nisi in aliquo loco ab eis designato, & tantum ad diuinum cultum dedicato. Vnde Episcopi non possunt licentiã conferre ad celebrandum in priuatis domibus in loco ad alios vsus deseruiente; possunt tamen dispensare, ut aliquando celebretur in eo loco iusta aliqua causa, qualis est, quado persona grauis ægrotat, ut domi audiatur Missam, & Communionem ex obligatione suscipiat: quia in dicto Decreto tantum aufertur Episcopis facultas concedendi simpliciter licentiã ad celebrandum in dicto loco; non verò facultas dispensandi in aliquo casu. Addimus, dictam facultatem concedendi simpliciter licentiã ad celebrandum in quouis honesto, seu decente loco conuenientem Episcopis ex suo officio, ablatam fuisse à Nuntio Hispaniarum iussu Pauli V. anno 1615. ita ut nequeant facultatem concedere ad celebrandum in priuatis domibus, & Oratoriis, non verò fuisse ablatam facultatem dispensandi ex iusta causa, ut aliquando in eis celebretur.] Hæc Hurtadus. Vnde ex supradictis Doctoribus apparet, in Concilio Tridentino, & in Decreto Pauli V. fuisse quidem sublatam Episcopis facultatem concedendi licentiã absolute celebrandi in priuatis Oratoriis, & domibus secularium, non autem fuisse eis sublatam potestatem dispensandi ex iusta causa in aliquo casu: Pontifex enim, & Concilium voluerunt tollere abusus; & abusus solum ex licentiis continuis, & ordinariis oriri poterunt; non autem ex dispensatione pro vna, aut altera vice ex iusta, & rationabili causa. Ergo, &c. Et non solum hanc opinionem docuerunt Doctores Hispani, sed etiam Itali. Vide Auerfam de Sacram. Euchar. q. 11. sect. 14. Ioannem Antonium Nouarium in Sum. Bullar. tom. 1. tit. de celebrat. Missar. prohibita in Oratoriis priuatis, num. 3. & ex Societate Iesu Patrem Perfic. de offic. Sacerdotis, lib. 1. c. 6. dub. 3. n. 26. qui omnes loquuntur etiam in terminis Decreti Pauli V. Et idem adducit alios quos casus in confirmationem supradictæ sententiæ:

R E S O L. XXI.

Enumerantur aliqui casus in quibus Episcopus possit dare licentiã, ut celebretur extra Ecclesiam? Ex part. 9. tr. 1. Ref. 44.

S. I. P R imus casus, quando exercitus, aut classis ad multum temporis spatium Missam non audiuit;

V N A
B N I A
I I I V V
I I I

Sup. hoc in Ref. præterita §. vlt. post med. a vers. Finalment

& ad locum appulit, ubi sub dio possit commodè illam audire, licitum erit eam sub dio celebrare. Et idèd Caspensis in *Cur. Theol. tom. 3. tr. 23. disp. 3. sect. 3. n. 67.* docet, quòd vt existentes in castris, vel in triremibus, aut in nauibus Missam audiant, poterit Altare erigi in agro, vel in litore. Nec supradictis videtur obstare declaratio Sacrae Congregationis Concilij; nam, cum Episcopus Calaritanus inter alia dubia hoc etiam petierit, an sub prohibitione Decreti Pauli V. prohibeatur Altare portatile, quod deferretur ad turres in litore maris existentes, ibiq; ex consuetudine celebrantur Missae, nulla Sedis Apostolicae licentia obtenta: Sacra Congregatio sub die 14. Nouemb. 1648, respondit, sub eodem Decreto comprehendi Altare portatile, & de necessitate requiri licentiam Sedis Apostolicae. Haec declaratio, inquam non videtur obstare doctrinae communi Doctorum, quos affert & sequitur Fagund. *precept. 1. lib. 3. c. 3. n. 14.* nam in casu Episcopi Calaritani credo, quòd passim hoc efficiebatur pro vna, vel altera naui, unde magnus erat abusus, quem rectè voluit tollere Sacra Congregatio: sed Doctores loquuntur, quòd classis magna nauium, vel triremium, aduenit in aliquo litore; tunc enim erit licitum cum Altari portatili, vt exercitus Missam audiat, celebrare. Nò itaque Sacra Congregatio abstulit hunc casum post Decretum Pauli V. à communi Doctorum sententia admissum; sed tantum casum propositum ab illo Archiepiscopo, in quo quidem abusus existebat. Notat tamen hic Fagundez, *vbi supr.* [quòd idem putat dicendum esse, si nauis Indiae Lusitaniae ad litus aliquod appellat: est enim numerus personarum illius instar numeri non exigui populi. Ita audiuit à viris doctissimis nostrae Societatis: nam exceptio haec, seu facultas ista celebrandi in casu necessitatis magna, non est reuocata per Conc. Trid. d. sess. 21. in Decreto de obseru. & euitand. in celebr. Missarum, iuxta omnes Doctores.] Ita Fagundez, qui fecit antea mentionem Decreti Pauli V. quòd etiam docet Marchinus de *Sacram. Ordin. par. 3. cap. 9. n. 11.* loquens de naui magno populo onusta, quae post diuturnam navigationem ad litus appulit.

2. Casus secundus penes Doctores est, quòd liceat in bello rem diuinam sub dio, aut sub tentoriis celebrare in Altari portatili, aut in Ara Sacra, vt Christiani milites Sacrae audiant, & se fidenciam ad pugnam praeparant Sacra Eucharistia sumpta, vel pro audienda Missa in diebus festiuis. Imo Pater Pasqualig. *dec. 167. n. 4.* putat, etiam diebus non festis posse Generales, & alios primarios Duces militum, facere celebrare in castris, in suis tentoriis: quia, cum pertineat ad ipsos cura militum, tenentur procurare, quantum possunt, conseruationem ipsorum, & adhibere illa media, quae sunt necessaria; quorum praecipuum est placatio Dei, & imploratio diuini auxilij, quae non possunt meliori modo obtineri, quam per sacrificium Missae: videretur enim parum estimari cultus diuinus, si in tanta necessitate diuini auxilij, non adhiberetur sacrificium Missae. Sed haec omnia à Patre Pasqualigo dicta mihi non placent, nec Episcopi audeant talem licentiam praebere: nam Sacrae Congregationis graui reprehensione non erunt immunes, Nec inuenio alium Doctorem, qui casum talem admittat. Nec obstat ratio pro illo adducta; nam fatetur, Duces militum teneri implorare diuinum auxilium, sed quid inde? nonne illud obtinere possunt alijs medijs licitis, ac etiam mediante sacrificio Missae, ex eorum ordine celebrato in Ecclesijs, in quibus de iure celebrari debet, & non in eorum tentorijs, contra praxim, & consuetudinem vsque adhuc in exercentibus militum practicatam: Et quidem, si, vt obseruat Fagundez *precept. 1. lib. 3. cap. 13. n. 14.* & alij, sit licitum tantum in casu magnae necessitatis, celebrare extra Ecclesiam, certum est, talem necessitatem non adesse: in casu, de quo loquimur, cum au-

diatur Missa in diebus non festiuis, & diuinum auxilium, vt diximus, alio medio licito inuocari possit. Et ita hanc sententiam tenuerunt viri doctissimi de hac re à me consulti: vnde sapientissimus Cardinalis Lugo de *Sacram. Euchar. disp. 20. sect. 2. n. 4.* solum admittit, vt in castris Missa dicatur ad implendum praecipuum in die festo. Et Henriquez *lib. 9. c. 27. n. 2.* ait, concedendam esse hanc licentiam Regi, aut Duci, qui exercitui praest. Ergo non alijs.

3. Casus tertius est, posse ab Episcopo dari licentiam, vt in cubiculo perillustri personae aegrotae Missa semel, aut bis celebretur, vt suscipiat Eucharistiam ex praecipuo, vel Viaticum. Et ita docet Valquez in *3. part. tom. 3. disp. 133. cap. 1. n. 5.* Valerus in *diff. vent. vtriusque fori. verb. Missa, differ. 2.* Henriq. *lib. 9. cap. 27. n. 1.* Suar. in *3. part. tom. 3. disp. 81. sect. 3.* Reginaldus in *praxi tom. 2. lib. 29. cap. 9. sect. 5. num. 176.* Sotus in *4. dist. 13. q. 2. art. 3.* & alij. Sed hoc procedere in terminis Concilij Tridentini possit aliquis dicere, licet non desint hoc etiam negantes, vt videre est apud Garciam in *Summa Theol. mor. tract. 3. diff. 8. dub. 2. punct. 2. num. 13.* Itaque magis vrget difficultas, quid dicendum in terminis Breuis Pauli V. in quo prohibetur expressè Episcopis, ne possint concedere licentiam celebrandi in priuatis domibus. Sed alij hunc casum, de quo loquimur, concedunt etiam post Decretum Pauli V. & ita, vt visum est *supra*, tenet Pater Perlicus ex *Societate Iesu de officio Sacerdot. lib. 1. cap. 6. dub. 3. num. 26.* Quintanadueñas, *vbi infra*, Nouarius & Fagundez, *vbi supra*, cum alijs. Et ad dictum Decretum respondent, quòd Pontifex loquitur de licentia continuis, non autem tollit dispensationes ex iusta causa in aliquo casu particulari, vt est iste casus. Sed, vt verum fatear, ego video, Episcopos; saltem in Italia, hunc casum non practicare: displicet verò mihi id, quòd asserit Pater Pasqualig. *dec. 170. num. 7.* posse Episcopum talem licentiam concedere, licet persona, cui conceditur, non sit nobilitate conspicua, si aliunde tamen insignis sit, vel ob insignem seruitium praestitum Communitati, vel ob literas, vel ex aliquo alio capite digno homine liberali, & quod constituat personas dignas speciali veneratione: huiusmodi enim personae merentur ornari specialibus priuilegijs, & gratijs. Sed haec non consulenter Episcopis; nam Doctores solum loquuntur de Magnatibus, & videmus ex praxi Romana: Pontifices enim in indultis particularibus, his tantum personis solent priuilegium concedere habendi Oratoria priuata, & non alijs ex supradictis. Maxime quòd, vt diximus, aliqui negant absolute hoc fieri posse, etiam quoad Magnates illustres. [Porque (ait Ledesma in *Summa, tom. 1. cap. 20. concl. 2. diff. 3.*) el Concilio parece, que lo veda, y la Declaracion de los Señores, Cardinales parece, que no le admite.] Et in specie dixit Nauarrus *lib. 1. titul. de Constitut. consil. 1. quasi. 37. num. 76.* vt obseruat Fagundez *precept. 1. lib. 3. capite 13. numero 13.* non posse Episcopum hodie dare licentiam ad celebrandum Sacram in domo priuata apud infirmum in casu vrgentis necessitatis: quòd si hoc dixit stante Concilio Tridentino, quanto magis hoc diceret stante Breui Pauli V. Itaque Episcopi, me consulente, abstineant à dandis similibus licentijs.

4. Casum quartum inuenies apud Quintanadueñas in *Theol. mor. tom. 1. tract. 3. sing. 32. num. 6.* vbi sic ait [Vnicam tantum Missam concedit Nūcius in his Oratorijs quotidie dicendam; sed accedente graui causa, aliquando plures dici posse existimo, verbi gratia, cum domus illius domus primam non audiat, & cum quis mortuus est in domo, vbi Oratorium est, & corpore praesenti Missae plures dicuntur, vt in nobilitate domibus consuetudo obtinuit; tunc epim non solum

Solum plures Missas dici posse in vno Oratorio arbitror: sicut ab Ordinario concedi posse facultatem, vt in eodem domus Sacello, tria, aut quatuor Altaria decen- ter ornata, & ab ipso visitata, pro tunc erigantur, & in ipis integro mane Missa plures celebretur. Sic Hispani saepe vidi. Et ratio est: quia licet Paulus V. Bulla edita anno 1611, prohibuerit Episcopis, ne con- cedere possint facultatem celebrandi in priuato Orato- rio, hancque concedere ad solum Pontificem specta- re, & tempore post Tridentinum spectasse declarauit, vt probat Trullench lib. 1. §. 1. in Cruc. dub. 4. a. n. 3, hanc intelligit de concessione Altaris, & Oratorii stabili- tis, vel iterum, & in casu necessitatis posse ali- quando Ordinarium concedere facultatem, vt in pri- uatis domibus celebretur, etiam post Decretum Pauli V. recit. probat Fagundez lib. 3. in 1. praecept. 13. cap. 13. n. 4. magno Doctorum, & rationum pondere: suffi- cians autem necessitas esset obitus nobilis viri, & con- iungendo celebrandi in his casibus. Ita Quintanadue- nas. Vnde Garcias in summa, tract. 3. diffic. 8. dub. 2. p. 1. n. 18. [Hemos visto (asserit) en nuestros dias, que los Señores Arcobispos licencia para dezir Missa en una sala, donde está el cuerpo presente de algun difunto, por no auer Capilla en la casa, cuyo caso po- ne Ledelma, vbi supra, §. La tercera diffic. pero si ay Capilla en la casa, mejor es lleuar alli el cuerpo, y de- zirla alli las Missas.] Sed hic casus non caret apud me difficultate: nam illum nunquam scio in Italia practi- catum: & reuera non video necessitatem in hoc casu, quae praebet iustam causam Episcopo dispensandi, vt possint Sacerdotes celebrare extra Ecclesiam, cum Fe- lix Papa in c. 1. & 1. de consecr. dist. 1. statuerit, id non licere absque magna necessitate. Et quidem illae Missae celebrandae in domo priuata coram corpore mortuo, cur non dici possunt cum maiori reuerentia, & aequali satisfactione pro defuncto in Ecclesiis? Assistant itaque cum corpore mortuo Regulares, vel alij Sacerdo- tes, Officium Defunctorum recitantes, & non Sacer- dotes in Altari portatili celebrantes.

RESOL. XXII.

alij etiam casus adducuntur, & simili modo discutuntur. Ex p. 9. tr. 1. Ref. 45.

Q Vintus casus est tempore pestis: potest enim Episcopus, secundum aliquos, concedere li- centiam celebrandi in publicis viis, & in priuatis do- mibus. Ita Marchinus de Bello diuino, p. 6. c. 1. n. 5. cum resp. & Post illum Pater Pasqualigus dec. 172. qui de- c. 171. firmat absolute, posse Episcopum in aliquo casu concedere licentiam celebrandi extra loca depu- tata: & n. 4. ait: [Quares, quanam sit causa rationa- bilis, ob quam possit Episcopus concedere huiusmodi licentiam? Respondetur, omnem illam esse causam ra- tionabilem, ob quam non est licitus egressus de domo, et quacunque causa id proueniat: dummodo talis causa per notabile tempus duret, aut coincidat cum aliqua principaliori solemnitate: quia tunc, cum sit impeditus legitime accessus ad Ecclesiam, rationabile est, vt pro aliqua vice concedatur huiusmodi licentia.] Qui etiam dec. 167. n. 8. asserit: [Si inquiras, quodnam sit tempus notabile, quod possit inducere hanc neces- sitatem? Respondetur: mensem integrum esse censendum tempus notabile: quia illud in hac re est habendum pro tempore notabili, in quo pluries fundati sunt Sacrificio, quando ex praepo debuisse interesse.] Haec Pasqualigus. Ex cuius doctrina sequeretur, vt si quis laboraret podagra, v. g. per mensem continuum, vel esset detentus in domo carceratus per mensem, & adueniret Festum principale omnium Sanctorum, Af-

sumptionis Beatae Virginis, Pentecostes, &c. require- tur, inquam, quod Episcopus posset cum isto tali, se- cundum Pasqualigum, dispensare, vt in eius domo celebretur, vt Missam audiat. Sed haec omnia difficul- ter concederem: quia in supradictis non inuenio ma- gnam illam necessitatem, quam requirunt Doctores, vt Molcosus in sum. tract. 5. c. 5. n. 1. Petrus de offic. Sa- cerd. lib. 1. c. 4. dub. 2. n. 9. Fagundez praecept. 1. lib. 3. c. 13. n. 14. & alij ex multis textibus iuris Canonici, vt possit Episcopus dispensare, vt extra Ecclesiam celebretur. Secundo, quia casus, quos Doctores admittunt, vt pos- sit Episcopus talem licentiam concedere, ego obseruo cum Granado in 3. p. D. Th. contr. 6. tract. 14. disput. 13. num. 6. respicere necessitatem multorum, non autem vnus. Casus videre poteris penes Fagund. & Cened. vbi supra, Henriq. lib. 9. c. 27. n. 2. & alios, nempe, posse Episcopum dispensare, vt celebretur in Altari portatili coram exercitu, & triremibus. Item, vt populus possit audire Missam, si Ecclesia sit diruta: ita, si dum fiunt supplicationes iam frequenti populo, aut Missa noua, nec paruum Templum capit concursum hominum, &c. Nec obstat, quod Doctores etiam admittunt ca- sum, in quo detur licentia celebrandi cum Altari por- tatili, etiam propter necessitatem vnus, vt visum est supra in casu de viro nobili infirmo. Nam respondeo, secundum aliquos, hoc non carere difficultate: sed, quicquid sit, est dispar ratio: iste enim casus est indu- tus variis circumstantiis: nam talis licentia praebet viro perillustri; sed hoc non sufficeret nisi laboranti in articulo mortis. Vnde dixit Molcosus in summa, tom. 1. tract. 3. cap. 17. n. 72. quod in talibus licentiis de- bet haberi ratio personarum illustrium, & qualitas in- firmitatis, & aetatis. Sed in casu, de quo loquimur, non adsunt dictae circumstantiae. Ergo non est admittenda regula illa tam generaliter lata: nam passim in ciuita- tibus videremus Missas celebrari in priuatis domibus cum Altari portatili. Tertio, non video, vnquam dic- tam opinionem fuisse practicatam. Vnde optime di- cit Sotus in 4. disp. 13. q. 2. art. 3. nisi esset perillustri persona, malle, vt caeteri, quando exire ad Ecclesiam non possunt, die etiam Festo Missam non audirent, quam domi audirent. Ideo, Lector, tu cogita: & a for- tiori Episcopi etiam cogitent, ne postea eum rabore fraternam correctionem a Sacra Congregatione in Domino recipiant.

2. Casus sextus, est, vt in mari in aliqua magna nau- i possit celebrari, vt sunt naues Hispanicae ad Indiam nauigantes. Sed hoc aliqui absolute posse fieri, stante tranquillo mari, tenent. Et ita docent Doctores, quos ego in par. 5. tract. 3. resol. 40. adduxi, quibus nunc addo Trullench de Sacram. lib. 3. cap. 8. dub. 14. n. 3. Leandrum de Sacram. tom. 1. tract. 8. disp. 6. q. 18. Castrum Palatum tom. 4. tract. 2. 1. disp. vn. punct. 8. n. 10. Garciam in sum- ma Theol. mor. tract. 3. diffic. 8. dub. 2. punct. 3. num. 6. asserentes satis probabile, stante mari tranquillo posse in nauibus Indicis, & similibus celebrari, sicut in ter- ra: quia in praedictis nauibus, & locus decens inue- nitur, & periculum morale effusionis Sanguinis nul- lum est, vt experientia testatur. At aliqui, quos ad so- cietatem vbi supra citauimus, absolute hoc negant: quia re- gulariter est periculum Sanguinem effundendi ob con- tinuam nauis agitationem. Et licet vna, vel alia vice hoc periculum cessare videatur, non inde lex prohi- bens praedictam celebrationem cessat, quia lex non spectat periculum vtrumque, sed regulariter contin- gens. Deinde, quia vix in nauis locus decens celebra- tioni inueniri poterit. Ob quas causas videtur consue- tudine receptum, in mari celebrari non posse. Tamen hoc ex licentia Episcopi posse fieri docet Granadus 3. part. controu. 6. tract. 14. disput. 13. num. 6. vbi sic ait: [Non minus prohibetur in iure celebrare Missam ex- tra Ecclesias, & Oratoria ab Episcopo approbata,

Quae hunc inuenietur in to. 2. tr. 15. Ref. 135.

